

[Undervisningsministeren.]

allerede paa Skolen og inden for Skoletiden røre Arme og Ben og Hænderne med. Det er netop det, de skal; og hertil skal hele den udvidede legemlige Opdragelse og Sløjd og meget andet tjene. Og Børnene faar jo desuden uden for disse 4—5—6 Timer rigelig Tid til det uden for Skolen — Skolen optager jo ikke hele den Del af Døgnet, hvor der ikke skal soves. Der er rigelig Tid til Arm- og Benøvelser, og Forslaget tillader jo fuldkommen, at Børnene kan arbejde i Husmandsbrug og Havebrug og Gaardmandsbrug.

Jeg sætter megen Pris paa den Opdragelse, som følger ikke med det betalte Erhvervsarbejde, der gaar ud paa Udbytning af Børnene og meget ofte er upædagogisk og i alle andre Henseender uheldigt, men jeg sætter, som alle Pædagoger har gjort alle Dage, ganske overordentlig megen Pris paa den Opdragelse, som maaske er den bedste, vi har, der ligger netop i det at vokse op i dygtige Borger- og Bondehuse, i Husmandshjem o. s. v., netop maaske det bedste Hjem i saa Henseende, vi har, hvor det hele kan overses og overkommes og Børnene kan vokse op med Planterne og Dyrene og se Forældrenes Gerning og være med i den. Det er sikkert den bedste Opdragelse, men den trænger selvfølgelig baade kundskabsmæssigt og paa anden Maade til at suppleres med Skolens Gerning.

Det ærede Medlem kom lidt ind paa Forskolelærerinderne. Jeg skal ikke gaa meget i Enkeltheder, for det er ikke Meningen med en Førstebehandling. Man har fra visse Sider beklaget sig over Begrænsningen af Taletiden; jeg gør det ikke, det var netop Meningen med den Reform af Forretningsordenen, der blev indført, at man ved første Behandling ikke skulde opholde sig ved alle mulige Enkeltheder, som meget bedre kan drøftes i Udvalg, hvor man maaske bliver fuldstændig enig om Udformningen, og ved anden Behandling; saaledes som Forretningsordenen var tidligere, havde man ikke sjældent ved første Behandling en saadan Drøftelse, der senere viste sig at være ganske tidsspildende og overflødig. Det var netop Formaalet at undgaa dette, og det billiger jeg ganske.

Jeg skal derfor, da man dog nu har været inde paa Sagen fra flere Sider, i Virkeligheden imod Forudsætningen for Reformen, kun sige om Forskolelærerinderne, at der var ingen Modsigelse i, at jeg undertegnede Cirkulæret af 22. Januar 1931, for efter den gældende Lov og Praxis kan vi ikke udvide Forskolelærerindernes

Ret til Undervisning normalt ud over det 10de Aar. Nu foreslaar jeg det for visse Grundskolelærerinders Vedkommende udvidet til det 11te Aar ved en Lov, men der er ingen Modsigelse mellem de to Ting.

Saa sagde det ærede Medlem noget om de økonomiske Omkostninger, mente, de vilde blive meget store, og nævnte, at Skolekonsulenten havde anslaaet Udgifterne ved det 8de Skoleaars Gennemførelse til 8—9 Mill. Kr. Men dette maa rigtignok tages med mange Forbehold, for, som Ordene faldt, og som de ogsaa findes i Fortrykket — jeg har lige faaet Fortrykket og set det —, kunde man tro, det var Skolekonsulent Kaalund-Jørgensen, der udtalte sig om dette Lovforslag (*Arnth Jensen: Nej!*). Nej, det passer altsaa ikke, det ærede Medlem har altsaa ikke ment det, men jeg siger det her, for at Pressen og Offentligheden og Medlemmerne kan vide, at saaledes forholder det sig ikke; saadan kunde man ellers tænke sig, naar man ikke kendte Forholdene nøje.

Den Tale, der sigtes til, var en Tale, som Skolekonsulenten holdt paa det nordiske Skolemøde i 1931 om *almindelig* Indførelse af det 8de Skoleaar. I den gaar han for det første ud fra det daværende Børnetal — nu er det allerede gaaet ned. Dernæst opkastede han den Hypotese, at Omkostningerne vilde stige proportionalt med Børnetallet, og ud derfra kommer han til, at i saa Fald kunde det komme til at koste ca. 8—9 Mill. Kr. Men han tager Forbehold over for denne Beregning; siger, den kan man ikke lægge til Grund, for Omkostningerne vil ikke stige proportionelt. Og endelig kommer nu det nye Moment, som Skolekonsulenten slet ikke havde eller kunde have den Gang, nemlig at Statistisk Departement har meddelt os om den store Nedgang i Børneantallet, der kan ventes netop i de kommende 9 eller 10 Aar. Det er sagt, at den Planøkonomi, der nu findes i Børneavlen her i Landet, kunde maaske engang ophøre. Ja, det er jo muligt, men hvis det skete, vilde det betyde, at vi gik ind i bedre Tider igen, saa Folk fik Raad til at faa flere Børn, og saa vilde vi sikkert ogsaa have Raad til at faa en bedre Skole.

Hvad angaar Frygten for Omkostningerne, kan jeg ellers ganske henvise til det, som det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen nævnte, og som saa tit er nævnt og med fuld Ret: at vi i 1814 gennemførte en stor og i Virkeligheden, naar den skulde udføres i alle sine Konsekvenser, kostbar Skolereform, 1814, der maaske var Danmarks allervanskeligste